

Европейски съюз: 513 млн. души – 28 държави

 Държави — членки на Европейския съюз (2019 г.)

 Държави кандидатки и потенциални кандидатки

Пионери - някои от архитектите на европейския проект

Приносът им за траен мир и просперитет ...

Konrad Adenauer

Simone Veil

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

**Девизът –
Обединен в многообразието**

Европейският химн

Еврото

Европейското знаме

9 май - Ден на Европа

Български
Čeština
dansk
Deutsch
eesti keel
Ελληνικά

English
español
français
Gaeilge
hrvatski
Italiano

latviešu valoda
lietuvių kalba
magyar
Malti
Nederlands
polski

português
Română
slovenčina
slovenščina
suomi
svenska

Разширяване: от шест до 28 държави

*Česká republika = Česko (2019)

Голямото разширяване: обединяване на Изтока и Запада

- 1989 г.** Падане на Берлинската стена – край на комунизма
Начало на икономическата помощ: програма ФАР
- 1992 г.** Критерии за присъединяване към Съюза
- демокрация и върховенство на закона
 - функционираща пазарна икономика
 - способност за прилагане на законите на ЕС
- 1998 г.** Начало на официалните преговори за разширяване
- 2002 г.** На срещата на високо равнище в Копенхаген е договорено голямото разширяване с присъединяването на 10 нови държави
- 2004 г.** Десет нови членки на ЕС: България, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Румъния, Словакия, Словения
- 2007 г.** България и Румъния се присъединяват към ЕС
- 2013 г.** Хърватия се присъединява на 1 юли

Държави кандидатки и потенциални кандидатки

Страна	Население (милиони) 2018
Босна и Херцеговина	3,5
Черна гора	0,6
Косово под Резолюция 1244 на Обединените нации	1,8
Северна Македония	2,1
Албания	2,9
Сърбия	7
Турция	79,8

Договорите – демократично сътрудничество, основано на закона

1952 г. Европейска общност за въглища и стомана

1958 г. Договорите от Рим:
• Европейска икономическа общност
• Европейска общност за атомна енергия (ЕВРАТОМ)

1987 г. Единен европейски акт: Единен пазар

1993 г. Договор за Европейския съюз – Маастрихт

1999 г. Договор от Амстердам

2003 г. Договор от Ница

2009 г. Договор от Лисабон

Харта на основните права на ЕС

Общозадължителни за всички дейности в ЕС
54 члена под 6 заглавия:

Достойнство

Свобода

Равенство

Солидарност

Граждански права

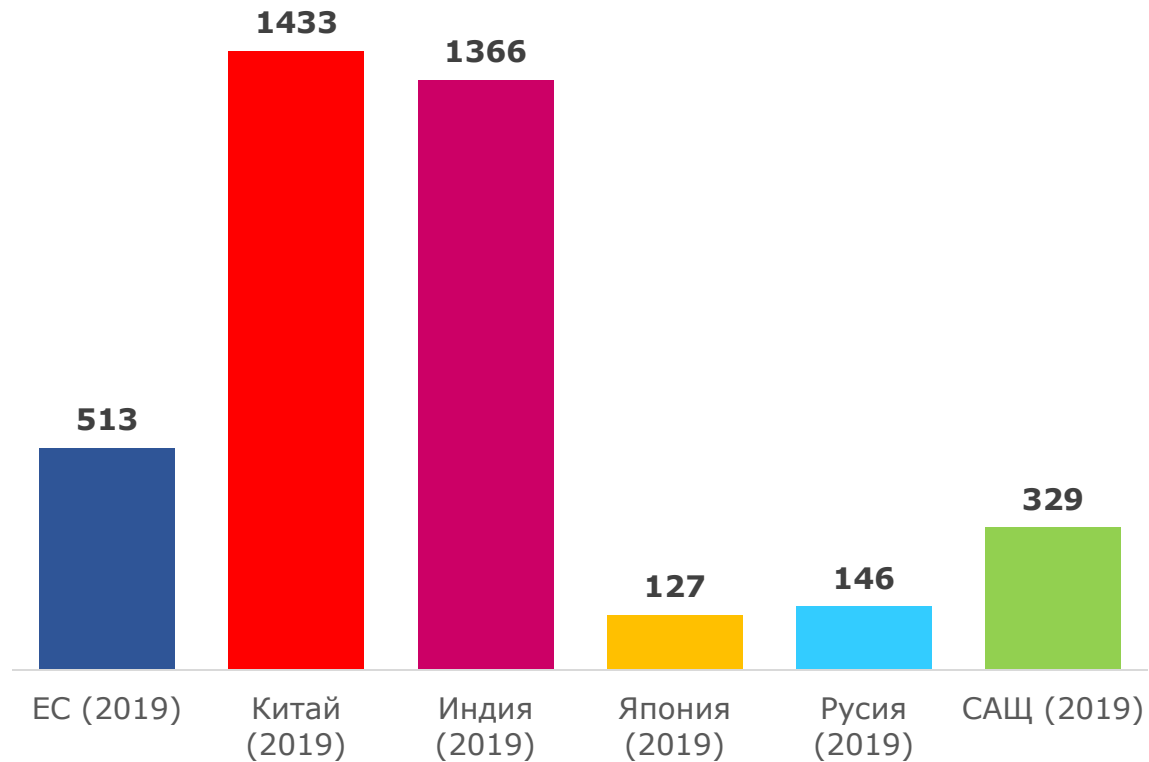
Справедливост

Населението на ЕС в сравнение с останалата част на света

Население в милиони

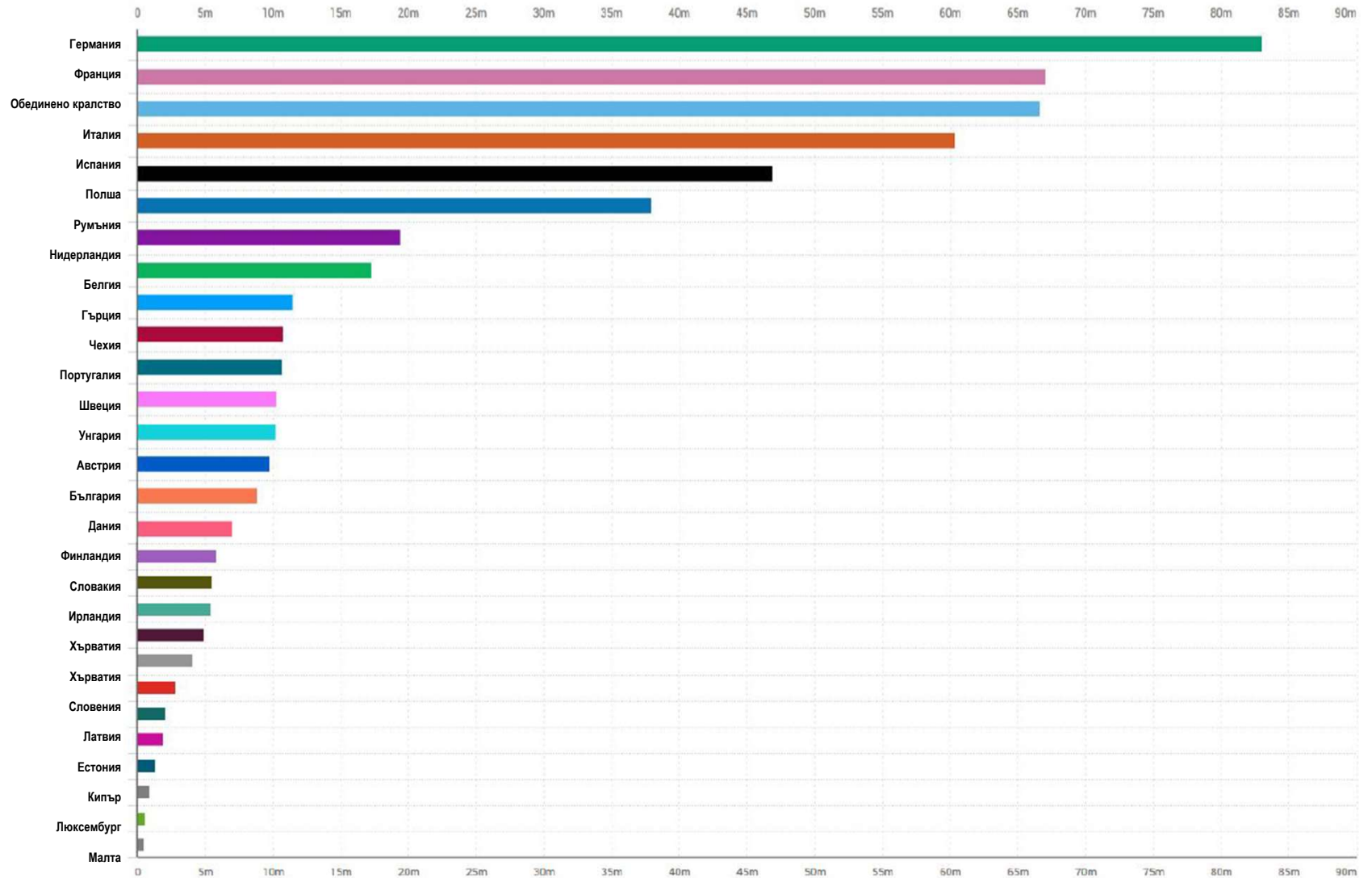

Колко хора живеят в ЕС?

Население в милиони (2019)

Общо 513 милиона

2008 г.: Световната финансова криза започна в Съединените американски щати.

Координиран отговор от европейските лидери:

- **Ангажимент към еврото и финансовата стабилност**
- **Нови инструменти за управление на кризата и реформи на правилата:**

Европейски механизъм за стабилност: фонд за подпомагане на държавите при извънредни икономически затруднения

Нови закони за стабилност на банките

Банков съюз: Надзор на банките на равнище ЕС и механизъм за затваряне на фалирели банки

- **По-добро икономическо управление:**

Европейски семестър: годишна процедура за координиране на публичните бюджети

Пакт „Евро+“, „Договор за фискален пакт“: взаимни ангажименти за укрепване на публичните финанси

Европейски фонд за стратегически инвестиции

- 2015 г.: Икономиката на Европа започва да се възстановява след кризата, но равнището на инвестиции все още е ниско. Инвеститорите разполагат със средства, но нямат достатъчно доверие.
- **Европейският фонд за стратегически инвестиции** започва да действа в средата на 2015 г. с капитал от 21 млрд. евро от ЕС и Европейската инвестиционна банка, който привлича финансиране от други източници, по-специално частно финансиране.
- Средствата от фонда се инвестират в жизнеспособни бизнес проекти, например в цифровата и енергийната инфраструктура, транспорта, малките предприятия, екологични проекти и иновации.
- Около 370 млрд. евро общи инвестиции до края на 2018 г.
- **Европейски фонд за стратегически инвестиции 2.0:** фондът е подобрен и действието му е удължено до края на 2020 г., а инвестиционната му цел е увеличена на поне 500 млрд. евро.
- До края на 2018 г. по линия на фонда са подкрепени 750 000 работни места, а БВП (брутният вътрешен продукт) на ЕС се е увеличил с 0,6 %.
- Според прогнозите до 2020 г. ще бъдат създадени 1,4 млн. нови работни места, а БВП ще се увеличи с още 1,3 %.

Отговорът на ЕС на финансовата криза:

- **Нормативна уредба:**

Ново законодателство, което да гарантира, че банките имат достатъчно капитал и по-добър контрол на риска

- **Надзор:**

Европейската централна банка упражнява надзор над + / - 130 от най-важните банки

Националните банкови надзорници работят в тясно сътрудничество

- **Преструктуриране:**

Европейския единен съвет за преструктуриране може да вземе решение за закриването на фалирала банка

Това е подкрепено от фонд, който се захранва със средства на самите банки, така че да се гарантира на данъкоплатците, че няма да плащат сметката.

Как ЕС разпределя бюджета си?

Области, финансирани от бюджета на ЕС (2014—2020 г.)

Годишният бюджет на ЕС за 2018 г. беше около 160 милиарда долара. EUR - голяма сума в абсолютни стойности, но само ок. 1% от богатството, генерирано от икономиките на държавите-членки всяка година.

Как ЕС разпределя бюджета си?

НОВИЯТ ДЪЛГОСРОЧЕН БЮДЖЕТ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 г.

Бюджет за Съюз, който закриля, предоставя възможности и защитава

I. ЕДИНЕН ПАЗАР, ИНОВАЦИИ И ЦИФРОВА ИКОНОМИКА

187,4 млрд. евро

1. Научни изследвания и иновации
2. Европейски стратегически инвестиции
3. Единен пазар
4. Космическо пространство

II. СБЛИЖАВАНЕ И ЦЕННОСТИ

442,4 млрд. евро

5. Регионално развитие и сближаване
6. Икономически и паричен съюз
7. Инвестиране в хората, социалното сближаване и европейските ценности

III. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ И ОКОЛНА СРЕДА

378,9 млрд. евро

8. Селско стопанство и морска политика
9. Околна среда и действия по климата

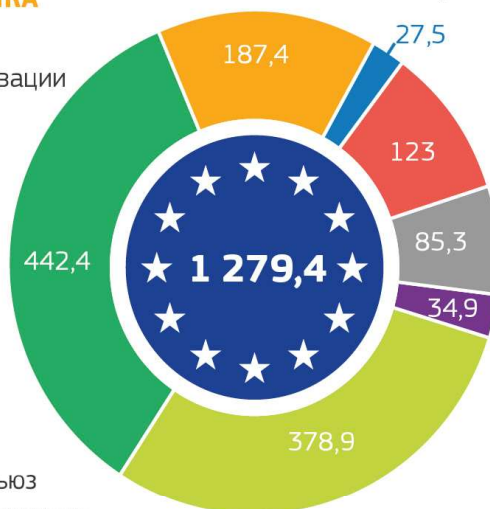

IV. МИГРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ГРАНИЦИТЕ

34,9 млрд. евро

10. Миграция
11. Управление на границите

в млрд. евро по текущи цени
(като се взема предвид инфлацията)

V. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

27,5 млрд. евро

12. Сигурност
13. Отбрана
14. Ответни реакции при кризи

VI. СЪСЕДНИТЕ РЕГИОНИ И СВЕТЪТ

123 млрд. евро

15. Външна дейност
16. Предприсъединителна помощ

VII. ЕВРОПЕЙСКА ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

85,3 млрд. евро

17. Европейска публична администрация

Рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. включва общоевропейски цели и задачи на политиката за периода от 2021 г. до 2030 г.

Ключови цели за 2030 г.:

- Най-малко 40 % намаляване на емисиите на парникови газове (спрямо нивата от 1990 г.)
- Най-малко 32 % дял на енергията от възобновяеми източници
- Най-малко 32,5 % подобряване на енергийната ефективност

В по-дългосрочен план ЕС се е ангажирал да намали емисиите си на парникови газове с 80—95 % до 2050 г. в сравнение с нивата от 1990 г.

Според последните прогнози, изготвени въз основа на съществуващите мерки, ЕС е на път да постигне целите си.

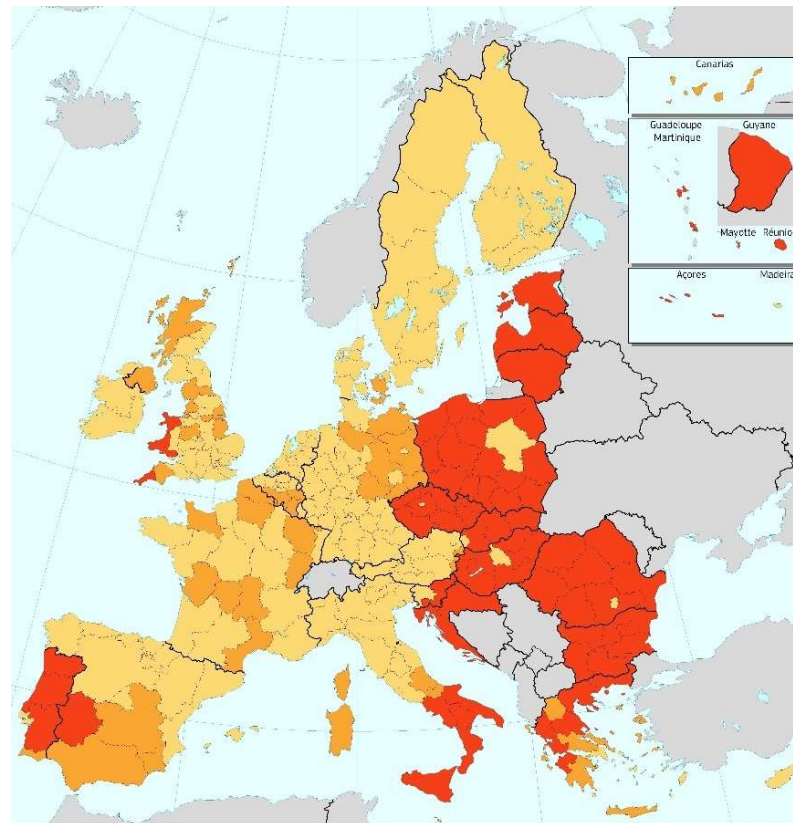
Солидарност в действие: европейска политика на сближаване

2014–2020 г: 352 млрд. EUR, инвестирани в инфраструктура, предприятия, околна среда и обучение на работници с цел от това да се възползват по-бедните региони и граждани

- Регионален фонд
- Социален фонд
- Кохезионен фонд

- По-слабо развити региони: БВП на глава от населението под 75 % от средния за ЕС
- Региони в преход: БВП на глава от населението от 75 до 90 % от средния за ЕС
- По-силно развити региони: БВП на глава от населението над 90 % от средния за ЕС

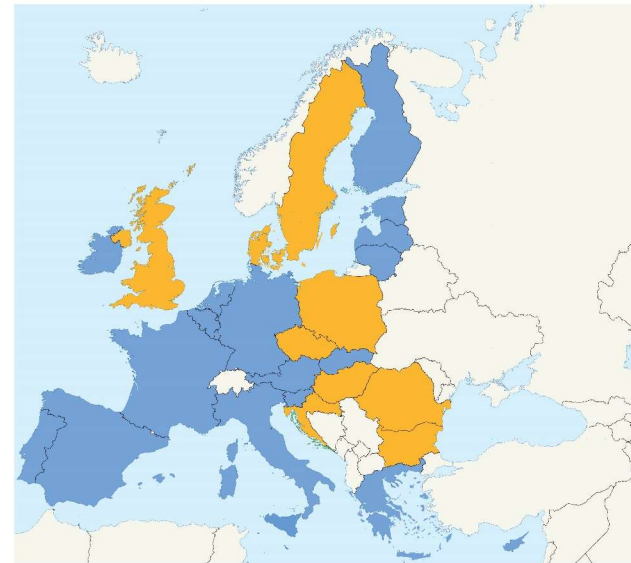

Защо евро?

- Без риск от колебания и разходи за обмена на валута
- По-голям избор и стабилни цени за потребителите
- По-тясно икономическо сътрудничество между държавите от ЕС

Може да се използва навсякъде в еврозоната

- Монети: една страна с национални символи и една обща страна
- Банкноти: без национална страна

- Страни от ЕС, използващи евро
- Страни от ЕС, не използващи евро

Четири свободи на движение:

- стоки
- Услуги
- Хора
- капитали

Единният пазар доведе до:

- значителни намаления на цените на много продукти и услуги, включително цените на самолетни билети и телефонни разговори
- по-голям избор за потребителите
- милиона нови работни места
- повече възможности за компаниите

От май 2015 г. досега Европейската комисия е осъществила по-голямата част от предложенията, обявени в нейната стратегия за цифров единен пазар. Те включват:

Таксите за роуминг бяха премахнати през юни 2017 г. и сега хората могат да използват мобилните си устройства, когато пътуват в ЕС, и да плащат същите цени като у дома.

Стриктни нови правила на ЕС за защита на личните данни влязоха в сила на 25 май 2018 г.

Инициативата WiFi4EU подкрепя инсталирането на точки за безплатен обществен достъп до безжичен интернет в местните общности в целия ЕС.

Нови инструменти за защита на гражданите и предприятията от кибератаки

От 2018 г. нови правила позволяват на хората да използват своите онлайн абонаменти за филми и телевизия, електронни книги, видео игри и музикални услуги, когато пътуват в рамките на ЕС.

През 2018 г. бяха приети планове за инвестиране на 1 милиард евро в изграждането на европейска инфраструктура от суперкомпютри от световна класа.

Европа разполага с най-добрата социална закрила в света и е сред първите по качество на живот и благосъстояние.

Тя поддържа тези показатели чрез редица инициативи:

- Европейската социална харта гарантира основни социални и икономически права. Тя гарантира широк спектър от ежедневни човешки права, свързани със заетостта, жилищното настаняване, здравеопазването, образованието, социалната закрила и социалното подпомагане
- Европейският социален фонд е основният инструмент на Европа за подкрепа на заетостта, спомагайки за това хората да получат по-добри работни места, чрез който се осигуряват по-добри работни места и по-справедливи възможности за работа за всички граждани на ЕС. Инвестиции в размер на 10 милиарда евро на година водят до подобряване на перспективите за работа на милиони европейци, по-специално на тези, които изпитват затруднения
- Основната цел на Европейската стратегия по заетостта е създаване на повече и по-добри работни места в целия ЕС
- Гаранцията за младежта е ангажимент, поет от всички държави членки, за да се гарантира, че всички млади хора до 25-годишна възраст получават качествено предложение за
 - работа
 - продължаващо обучение
 - чиракуване или
 - стаж

в срок от четири месеца, след като останат без работа или напуснат системата за формално образование.

‘Шенген’

- Няма полицейски или митнически проверки на границите между повечето страни от ЕС и Норвегия, Лихтенщайн, Швейцария и Исландия.
- Засилен контрол по външните граници на Съюза
- По-тясно сътрудничество между полицейските органи в различните държави-членки
- Можете да купувате и носите всякакви стоки за лична употреба, когато пътувате в държавите от ЕС

„Еразъм+“

Всяка година повече от 400 000 млади хора учат или се опитват да осъществят своите планове за личностно развитие в други европейски държави с подкрепата на програма „**Еразъм+**“ на ЕС за образование, обучение, младеж и спорт

В допълнение, Еразъм+ подкрепя **Европейския корпус за солидарност** и **Европейската доброволческа служба**.

- Харта на основните права на ЕС
- Съвместна борба срещу тероризма
- Сътрудничество между полицейските и правоприлагащите органи в различните държави от ЕС
- Координирана политика за убежище и имиграция
- Сътрудничество в областта на гражданското право

Обща външна политика и политика на сигурност.

ЕС следва амбициозна програма за търговски преговори и балансирана и прогресивна търговска политика с цел извличане на ползи от глобализацията.

Нови търговски споразумения с:

- Канада (2017 г.)
- Япония (2018 г.)
- И много други...

Помощ за развитие и хуманитарна помощ.

- Механизъм за гражданска защита: правителствена помощ, предоставена непосредствено след настъпване на бедствие
- rescEU — нова система, предназначена за увеличаване на цялостния капацитет за реагиране при бедствия.

Външната политика и политиката на сигурност на ЕС са насочени към:

- Насърчаване на международния мир и сигурност,
- Сътрудничество за развитие,
- Правата на човека и принципите на правовата държава,
- Реагиране при хуманитарни кризи и климатични бедствия.

• В международен план ЕС използва своите дипломатически, политически, икономически, хуманитарни и свързани със сигурността инструменти за мирното разрешаване на конфликти, по-специално в Либия, Сирия и Украйна.

• През декември 2017 г. 25 държави членки установиха постоянно структурирано сътрудничество, което е правно обвързваща рамка за по-тясно сътрудничество по въпросите на сигурността и отбраната.

• През 2017 г. бе създаден Европейският фонд за отбрана с цел сътрудничество в областта на научните изследвания и развойната дейност за създаване на съвместни промишлени отбранителни продукти и технологии. В рамките на фонда ще бъдат инвестирани 90 милиона евро в научни изследвания и 500 милиона евро в развойна дейност до 2020 г.

• През април 2019 г. Европейският парламент одобри плановете фондът да получи около 13 милиарда евро от следващия дългосрочен бюджет на ЕС (МФР) между 2021 г. и 2027 г. и да финансира съвместни научноизследователски проекти, предимно чрез безвъзмездни средства.

ЕС е най-големият донор на помощ за развитие в света

Чрез помощ и сътрудничество Европейският съюз подкрепя развиващите се страни и техния преход към икономическа и социална стабилност.

През 2018 г. ЕС и неговите държавите членки продължиха да бъдат най-големите световни донори на официална помощ за развитие на стойност над 74,4 милиарда евро.

Алиансът между Африка и Европа за устойчиви инвестиции, чието начало беше поставено през септември 2018 г., има за цел да изведе партньорството на ЕС с Африка на ново равнище. Той ще спомогне за подобряване на създаването на работни места в Африка чрез подкрепа за образованието и уменията, засилване на търговията и мобилизиране на инвестиции в стратегически сектори на икономиката.

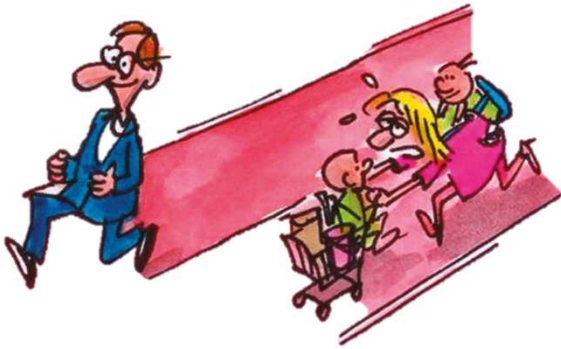

Равнопоставеността между жените и мъжете е основна ценност на ЕС

ЕС има за цел да помогне на жените да заемат работните места, които желаят, да получават същото заплащане като мъжете и да постигнат по-добър баланс между работата и други сфери на живота:

- Заетост:** През 2017 г. делът на работещите жени в ЕС нарасна до 66,6 % в сравнение с почти 80 % от мъжете.
- Равно заплащане:** Жените получават средно 16 % по-малко от мъжете в ЕС. През ноември 2017 г. ЕС представи „Ново начало“ — план за действие за преодоляване на несъответствието между жените и мъжете по отношение на заплащането.
- Финансиране:** Инвестирането в конкретни мерки за подпомагане на участието на жените на пазара на труда включва схеми за преквалификация и повишаване на уменията; помощ за жените да се върнат на работа след прекъсване на кариерата чрез предоставяне на качествени услуги за гледане на деца, индивидуални напътствия за жените, подобряване на осведомеността на работодателите за предизвикателствата, пред които са изправени жените.
- Икономиката:** Разликата в равнището на заетост между мъжете и жените струва 370 милиарда евро годишно на икономиката на ЕС. Подобряването на равенството между половете може да доведе до създаване на 10,5 милиона работни места до 2050 г. и да генерира между 1,95 и 3,15 трилиона евро за икономиката на ЕС.

Друг основен приоритет е да се сложи край на насилието срещу жените и момичетата. Финансираната от ЕС кампания NON.NO.NEIN насърчава мъжете и жените да се обявят срещу насилието спрямо жените.

Замърсяването не признава граници – необходими са съвместни действия

Действията на ЕС помогнаха за постигането на:

- по-чисти води за къпане
- много по-малко киселинни дъждове
- разпространение на безоловния бензин
- лесно и безопасно изхвърляне на стара електронна техника
- строги правила за безопасност на храните от стопанството до трапезата
- по-екологично чисто и качествено селско стопанство
- по-ефикасни здравни предупреждения върху цигарите
- регистрация и контрол на всички химични вещества (REACH)

Като потребители Вие сте защитени от основните закони в целия ЕС дори когато пътувате или пазарувате онлайн

- Ясно етикетиране
- Стандарти за здравословни условия и безопасност
- Забрана на нелоялните практики в договорите
- Права на пътниците, като например обезщетяване за големи закъснения
- Помощ за решаване на проблеми

Европейският парламент

- гласът на гражданите

Давид Сасоли, Председател на Европейския парламент

Европейският съвет и Съветът

- гласът на държавите-членки

Чарлз Мишел, председател на Европейския съвет

Европейската комисия

- защита на общия интерес

Урсула фон дер Лийен, председател на Европейската комисия

Институциите на ЕС

Как се създават европейските закони

Граждани, групи по интереси, експерти: дискусии, консултации

Европейска комисия: представяне на официално предложение

Европейски парламент и Съвет на министрите: вземане на съвместно решение

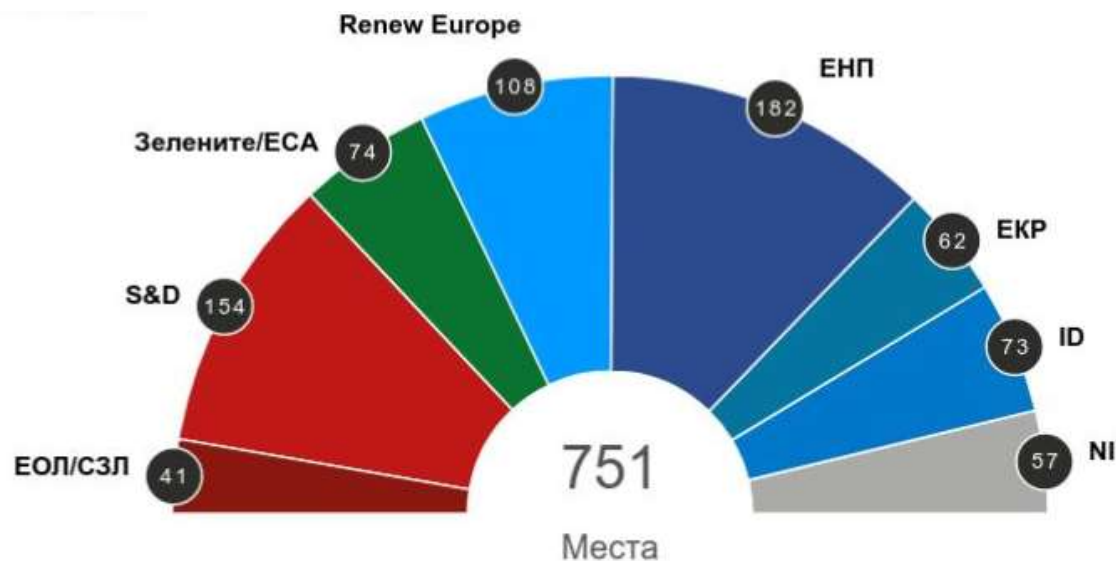

Национални и местни органи: прилагане

Европейска комисия и Европейски съд: контрол на прилагането

Политически групи в Европейския парламент

- ЕНП - Група на Европейската народна партия (Християндемократи)
- S&D - Група на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент
- ЕКР - Европейски консерватори и реформисти
- Renew Europe - Renew Europe group
- ЕОЛ/СЗЛ - Конфедеративна група на Европейската обединена левица - Северна зелена левица
- Зелените/ECA - Група на Зелените/Европейски свободен алианс
- ID - Identity and Democracy
- NI - Независими членове

От 2009 г. насам, съгласно Правилника за дейността на Парламента, всяка политическа група се състои от най-малко 25 членове, избрани в най-малко седем държави членки.

Съвет на министрите – гласът на държавите членки

- Един министър от всяка страна от ЕС
- Председателство: ротационна смяна на всеки шест месеца
- Взема решения за законите и бюджета на ЕС заедно с Европейския парламент
- Управлява общата външна политика и политиката за сигурност

Повечето решения на Съвета се вземат с **'двойно мнозинство'**.

Решението трябва да бъде подкрепено от най-малко:

- 55 % от Държавите членки (16 държави)
- държави членки, представляващи 65 % от населението на ЕС.

Среща на държавните и правителствените ръководители на всички страни от ЕС

- Състои се поне 4 пъти годишно
- Определя общите насоки за политиките на ЕС

Върховен представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

Хосеп Борел

- Изпълнява две функции:
 - председателства срещите на Съвета по външни работи
 - Заместник-председател на Европейската комисия
- Отговаря за общата външна политика и политиката на сигурност
- Ръководител на Европейската служба за външни дейности

28 независими членове, по един от всяка държава-членка

- Предлага нови закони
- Изпълнителен орган
- Гарант на договорите
- Представява ЕС на международната сцена

28 независими съдии, по един от всяка държава-членка

- Определя тълкуването на европейските закони
- Гарантира, че законите на ЕС се прилагат еднакво във всички страни от Съюза

Емили О'Райли Европейски омбудсман

- Извършва проверки по жалби за незадоволителна или неизвършена административна работа от институциите на ЕС
- Например: несправедливост, дискриминация, злоупотреба със служебни правомощия, ненужно забавяне, липса на отговор или неправилни процедури
- Всеки в ЕС може да подаде жалба

28 независими членове

- Проверява дали средствата на ЕС се изразходват правилно
- Може да извършва одит на всяко лице или организация, боравещи със средства на ЕС

Хосеп Борел

Председател на Европейската централна банка

- Гарантира ценовата стабилност
- Контролира паричното предлагане и определя лихвените проценти
- Осъществява надзор на сигурността на банките
- Работи независимо от правителствата

Кристин Лагард

Председател на Европейската централна банка

- Гарантира ценовата стабилност
- Контролира паричното предлагане и определя лихвените проценти
- Осъществява надзор на сигурността на банките
- Работи независимо от правителствата

353 членове

- Представява синдикатите, работодателите, селскостопанските производители, потребителите и т.н.
- Предоставя съвети относно нови закони и политики на ЕС
- Насърчава участието на гражданското общество в дейностите на ЕС

353 членове

- Представява регионите и градовете
- Предоставя съвети относно нови закони и политики на ЕС
- Насърчава участието на местните управленски органи в дейностите на ЕС

Въпроси за ЕС? Europe Direct може да помогне

- По телефон, имейл или уебчат
- Повече от 500 регионални информационни центрове

europa.eu/europedirect